

CATALAN REVIEW
Catalan Review

**NORTH
AMERICAN
CATALAN
SOCIETY**

You are accessing the Digital Archive of the Catalan Review Journal.

By accessing and/or using this Digital Archive, you accept and agree to abide by the Terms and Conditions of Use available at http://www.nacs-catalanstudies.org/catalan_review.html

Catalan Review is the premier international scholarly journal devoted to all aspects of Catalan culture. By Catalan culture is understood all manifestations of intellectual and artistic life produced in the Catalan language or in the geographical areas where Catalan is spoken. Catalan Review has been in publication since 1986.

Esteu accedint a l'Arxiu Digital del Catalan Review

A l' accedir i / o utilitzar aquest Arxiu Digital, vostè accepta i es compromet a complir els termes i condicions d'ús disponibles a http://www.nacs-catalanstudies.org/catalan_review.html

Catalan Review és la primera revista internacional dedicada a tots els aspectes de la cultura catalana. Per la cultura catalana s'entén totes les manifestacions de la vida intel·lectual i artística produïda en llengua catalana o en les zones geogràfiques on es parla català. Catalan Review es publica des de 1986.

Catalan Poetry: Translations
Pere Gimferrer (Marguerite Feitlowitz);
Renada-Laura Portet (Kathleen McNerney);
Felicia Fuster (Kathleen McNerney).

Catalan Review, Vol. III, number 2 (1989), p. 209-251

CATALAN POETRY
TRANSLATIONS

PARANYS

Poetry is the subject of the poem

Wallace Stevens

I

Diuen que Apollinaire escrivia
 aplegant fragments de converses
 que sentia als cafès de Montmartre: perspectives cubistes,
 com els retalls de diari de Juan Gris,
 paranys
 quan el fons és més nítid que la figura central,
 a primer terme, una mica estraçalada, ben bé reduïda a angles i
 espirals —els colors són més vius als finestrals del capvespre: un dring
 a la cabana de la infància —d'això parlava Hölderlin
 i en salons: preceptor, domassos vermells, el mirall venecià,
Wozu Dichter in dürtiger Zeit, i Goethe escriuria a Schiller que
 que aquell noi amic seu,
 encara que una mica timid i amb la natural manca d'experiència
 (tot, en el to de la lletra, fa veure el benèvol menyspreu
 del vell davant la poesia d'un jove: ell ja n'havia fet, de versos,
 i —li semblava— molt més serens, o millors, o, si més no,
 amb aquell classicisme que en
 garantiria la perpetuïtat),
 perquè l'art clàssic es mantindrà sempre: Hölderlin, als darrers
 anys, a la seva mare,
 li escrivia molt respectuosament, amb les fórmules apreses de
 petit,
 i només li desmanava uns calçotets, un parell de mitjons mal
 cosits, coses petites i òbviies
 com les de Rimbaud a Abissínia, o a l'hospital —*Que je suis donc
 devenu malheureux!* i els poetes acaben així: ferits, anul·lats,
 morts-vius i per això en diem poetes.

TRAPS

Poetry is the subject of the poem
Wallace Stevens

I

They say that Apollinaire wrote
 by assembling fragments of conversations
 he heard in the cafés of Montmartre: cubist perspectives
 like clippings from the diary of Juan Gris,
 traps
 whose background is sharper than the central figure
 in the foreground, a bit distorted, reduced entirely to angles and
 spirals —the colors are more vivid in church windows at
 dusk: a clang
 in the hut of infancy —Hölderlin spoke of this
 and they cultivate salons: perceptor, red damask, the venetian
 mirror,
Wozu Dichter in düftiger Zeit, and Goethe would write to Schi-
 ller that that young friend of his,
 still a bit timid and naturally lacking experience
 (everything, in the tone of the letter, revealed the benevolent
 disdain of the old man for the poetry of the young man:
 he had already —it seemed to him— written verses more se-
 rene, or better, or at least with that classicism that guaran-
 tees its own perpetuity),
 because classical art maintains itself forever: Hölderlin, in his
 last years, wrote to his mother
 very respectfully in the fixed forms learned in childhood
 asking only for underpants, a pair of poorly-darned socks, things
 obvious and small
 like those of Rimbaud in Abyssinia, or in hospital
 —*Que je suis donc devenu malheureux!*—
 and that's how poets finish: wounded, nullified, dead-alive and
 for that we call them poets.

Així? La crucifixió d'alguns no és potser més que un signe,
 i és l'equilibri d'altres la grandesa i la mort,
 i la fosforescència de Yeats (Bizanci, com un gong al crepuscle)
 el preu que es paga
 per aquell que tenia el nom a l'aigua escrit.
 Perquè algun preu cal pagar, podeu estar-necerts: Eurídice en-
 cara és morta
 damunt els commutadors elèctrics i la blavor d'una sala tèbia
 com la caixa d'un piano de caoba.
 El món d'Orfeu és el de darrera els miralls: la caiguda d'Orfeu,
 com el retorn d'Eurídice dels inferns, les bicicletes, els nois que
 venien de jugar al tenis i mastegaven *chewing gum*,
 rosses esquesnes, cossos daurats —delicats—, les noietes de mit-
 jons vermells i ulls blaus d'Adriàtic que bevien gin amb
 taronja,
 les que es banyaven nues a les novel·les de Pavese i en dèiem
 noies topolino
 (el topolino, no sé si l'heu conegut: era un cotxe de moda,
 o freqüent, als *happy forties*). Però ara ja sóc més vell, per
 bé que dir vell sigui inexacte, però el color del gin amb
 taronja
 où sont où sont the dreams that money can buy?

II

Aquest poema és
 un seguit de paranys: per al
 lector i per al
 corrector de proves
 i per a
 l'editor de poesia.

És a dir,
 que ni a mi no m'han dit allò
 que hi ha darrera els paranys, perquè

So? The crucifixion of some is perhaps no more than a sign
 and grandeur and death the equilibrium of others
 and the phosphorescence of Yeats (Byzantium, like a gong at
 twilight) the price we must pay
 for him whose name was written in the water.

Because a price must be paid, you can be certain: Eurydice still
 is dead

above the electric switches and the blue of a room as tepid as
 the case of a mahogany piano.

The world of Orpheus is the one behind the mirrors: the fall
 of Orpheus,

like the return of Eurydice from the infernos, the bicycles, the
 boys who came to play tennis and masticated chewing gum,
 blond backs, golden bodies —delicate— the little girls with red
 socks and eyes Adriatic blue who drank gin with orange
 who swam nude in the novels of Pavese and whom we called
 topolino girls

(I don't know if you knew the topolino: it was a stylish, or a
 common, car in the *happy forties*).

But now I am older, though to say old would be inexact, but
 the color of gin with orange

où sont où sont the dreams that money can buy?

II

This poem is
 a series of traps: for the
 reader and for the
 corrector of proofs
 and for the
 publisher of poetry.

That is to say,
 they didn't tell even me
 what is behind these traps, for

fóra com dir-me el dibuix
del tapís, i això
ja ens ha ensenyat James que no
és possible.

Pere Gimferrer
Els Miralls
Barcelona: Edicions 62, 1981.

that would be like telling me the figure
in the carpet, and that
James already taught us
is not possible.

Translated by Marguerite Feitlowitz.

CANT

L'espai conté
 la llum del cel
 fosc de gener,
 penyal obert
 de bat a bat,
 estès llençol
 blau de foscor.
 Ulls de voltor
 sotjant la neu,
 el cos obert,
 silenci nu.

Als calls del cel,
 la falç i el foc
 del cel romput.
 Destrucció.

L'ombra del tronc,
 groc i corcat.
 Fill de la fam,
 cremat brancam,
 molsa i polsim
 heretaràs.

Una destral
 és el cel fosc,
 un camp tancat
 per al combat
 del temps passat.
 Exèrcits, bronze
 d'hivern august.
 Vénen guerrers
 erts i glaçats.
 Sota cuirasses,
 ferro cremat.

SONG

Space contains the
light of the
dark sky of
January,
the pinnacle
unfolded
the stretched blue
sheet of darkness.
Vulture eyes
spy on snow
body open
silence nude.
In the sky's shreds
the sickle and flame
of broken heaven.
Destruction.
The trunk's shadow
yellow and decayed.
Son of hunger
you will inherit
burned branches
moss and dust.
The dark sky
is an ax
a field closed
by combat
of times past.
Armies, bronzed by
august winter.
Warriors come
stiff and frozen.
Beneath armor
burnt iron.

¿Quins paladins
 llum carmesí
 podrà fingir
 quan cridi el corb?
 Quin campió?
 Quin palafrè?
 Quin roig destrer
 com el destí?
 Flama de crins,
 hosts de cavalls.
 Ulls dels estanys,
 fred escut blau,
 veuran passar
 vols d'esparvers,
 el crit i el vent
 de joventut,
 l'erta rialla
 del daurat temps,
 la romanalla
 del sec hivern,
 el foc neulit
 de tantes fulles
 el combat d'or
 de la claror,
 l'incendi negre
 de les tardors.
 Concupiscents,
 els ulls podran
 conèixer el buit.
 Al fons del bosc,
 ungles esquerpes
 esquincen pits.

Pere Gimferrer
Els Miralls
 Barcelona: Edicions 62, 1981.

What paladins
can feign
crimson light
when the raven cackles?
What hero?
What palfrey?
What charger red
like destiny?
Flame of manes
armies of horses.
Eyes of ponds
cold blue shields
will see the
sparrows' flight,
the cry and
wind of youth,
stiff laughter
of golden times,
the dregs of
dry winter,
the withered fire
of so many leaves
the golden battle of light
the black fire
of autumns.
Concupiscent
the eyes will
know the vacuum.
In the depths
of the woods
rough fingernails
rip breasts.

Translated by Marguerite Feitlowitz

SOLSTICI

L'estiu ha bandejat aquest cadàver
ert de la primavera. I ara l'ull
no copsarà les tenebroses ones,
llençol de resplendor lívida. El fenc
es consumeix, talment un llamp que crema,
arbre immolat. Sarments, combats sulfuris
d'arrels, remor terral. De tants guerrers
quarter d'hivern, oh cor de l'home! Estius
i primaveres àvides. L'ardor
febril del temps que el meu passat esquinça
i ens mostra el sol roent i negre. ¿Fórem
nosaltres, guardians d'un joc d'escacs
infaust, de torres i peons la llòbrega
comparsa? Regne del silenci, rouredes,
tardor de l'ésser. I els metalls, exsangües
sota l'empremta, l'alt domini. Estiu,
estiu sotmès! És una transparència
el cel gelat. El mar, llis, reflecteix
el diamant, la lluna sotterrada,
el senyoriu del sol ocult! Els mots
celen un clos pregon, i l'escriptura
lacera el cos del tigre. Escrit amb foc
i escrit amb llum, a la lunar contrada,
pasturatge dels morts. L'amant albira,
enllà dels membres enllaçats, l'obscur.
I les arrels no es mouen. Com els cossos,
s'han nodrit de silenci. Llur país
de sequedad i de centelles obre
els ulls, esbatanats. El crit del corb

SOLSTICE

Summer has banished this stiff cadaver of spring. And now the eye will not catch the obscure waves, canvas of livid radiance. The hay is finished, like a flash of lightning, an immolated tree. Vine shoots, sulphurous combat of roots, murmuring in the earth. From so many warriors' winter quarters, oh heart of humanity! Avid summers and springs. My past tears the feverish ardor of time revealing the sun, passionate and black.

Will we be guardians of a fatal chess game, of rooks and pawns the gloomy supernumerary? Reign of silence, oaks, autumn of being. And the metals, bloodless beneath the treadmark, the superior domain. Summer, summer has surrendered! The frozen sky is a transparency. The smooth sea reflects the diamond, the buried moon, the occult sun's dominion. Words guard a deep reserve, and writing bruises the body of the tiger. I write with fire and with light, in the lunar district, the pasture of the dead. The lover will perceive, beyond limbs interlaced, the darkness.

And the roots will not move. Like the bodies, they have nourished themselves on silence. Their country of dryness and lightning opens eyes, wide. The croaking of the raven

sagna al cel moradenc. Fusta i safirs:
l'últim fulgor, convuls, de llum terrestre.

*Roda de Ter — Barcelona, juliol de 1972
juliol de 1973*

Pere Gimferrer
Els Miralls
Barcelona, Edicions 62, 1981

bleeds into the purple sky. Wood and saphires:
the ultimate, convulsed brilliance of earthly light.

Translated by Marguerite Feitlowitz

I SI EM REGIRÉS?...

*A la meva estimada Kathleen que sap donar
vida a aquells qui, sense ella i el seu intransigent
gran cor, quedarien morts.*

I si em regirés amb tan sols un somriure?
 Els gossos boigs del record
 que m'envesteixen
 sota l'atenta seda de l'aigua decursiva del temps
 esdevindrien llum amb mil efigies burlaneres...,
 i em creuria lliure.
 Sacsejo
 la meua joia malhàbil al vent de l'horitzó
 i em crec que somric.
 Ser humà posat en Creu.
 Uns folls vegetals ensopits giren sense fi...

Quina ciutat
 on es queixen els vents
 em suplica
 amb estrany balanceig indecis?
 Qui balla mentre jo pateixi?
 qui canta mentre jo xiscli?
 Vull donar una identitat
 a la que és la faç meva aquesta
 Vull que em cridin pel meu nom
 no disfressat en forma estrangera
 Vull conèixer-me per fi
 al bell mig de la sang i de les plagues
 de la meua nua solitud desmesurada.
 Però
 les flors que jo vull olorar em fugen
 Però

WHAT IF I TURN?

What if I turn just on account of a smile?
The mad dogs of memory
that attack me
under the watchful silk of the tumbling water of time
would become light with a thousand mocking efigies...
and I would think I was free.

I shake
my clumsy jewel in the wind of the horizon
and think I'm smiling.
To be a human being on a cross.
Some crazed wilted vegetal leaves keep turning...

What city
where the winds groan
begs me
with a strange indecisive rocking?
Who's dancing while I suffer?
who sings while I scream?
I want to give its verity
to this, my own face
I want them to call me by my name
not disguised in a foreign form
I want finally to know myself
right in the midst of my own blood and the plagues
of my immeasurable naked solitude.
But
the flowers I want to smell escape me
But

la fruita que mossego m'amaga la veritat
 Però
 en eixir de la ciutat aquesta tinc les mans i el cor buits,
 amb la ferida mortal
 d'un univers que viu del seu morir.

I he cridat a ple pulmó
 la meua revolta de finar.
 He donat la volta a la clariana,
 ara torno al primer arbre de ma vida.

Els ulls i el terra
 que deporta al fons de la seu obscura selva
 ja no sé més si encara existeixen
 sepultats sota la neu del meu exili.
 Desconeぐda
 i fressosa dels meus esquarterats espers,
 oposo al cel
 l'escàndol immòbil.
 I aquell únic ocell dels boscos, mort,
 abans del naixement en el meu pensament
 d'altres pensaments,
 i les pedres,
 i els homes,
 i els desapareguts i els anorreats, i els joves impacients,
 cap no m'ha conegut.

Aleshores

la meua estació novella
 (ja sobre l'adéu)
 ha pres el camí de la lenta nuvolada
 dins la relliscada de llurs mandroses mentides.

I aquell ésser que crec sóc jo
 va i ve, veu, somnia

the fruit I taste knocks my head off.

But

when I leave this city my hands and heart are empty,
with the mortal wound
of a universe living from its death.

And I've cried at the top of my lungs
my rebellion to die.

I've turned my back to the clearing,
now I return to the first tree of my life.

The eyes and the land
that lead away to the depths of their dark jungle
I don't know any more if they still exist
buried under the snow of my exile.

Unknown

noisy about my quartered hopes,
I defy the sky

with accepted scandal.

And that solitary bird of the forests, dead,
before the birth in my thoughts
of other thoughts,
and the stones,
and the men,
and the gone and the missed and the impatient youths,
none has known me.

Now

my new station
(is beyond goodbye)
has taken the road of slow cloud banks
within the slip of their lazy lies.

And that being I think I am
comes and goes, sees, dreams,

i s'esgarria
en ell mateix fins abastar el silenci
d'aquell infant perdut.
Marbres profanats de la joia.

Les paraules
totes les paraules dels homes
cremades a la foguera del seu cor.

I l'infant aleshores
torna a agafar el solitari joc de cartes del món.

Renada-Laura Portet
Perpinyà, 28 de febrer de 1988.

and strays
in itself until it reaches the silence
of that lost child.

Splattered lace of joy.

Words
all the words of men
burned in the fire of their hearts.

And then the child
again picks up the solitary card game of the world.

Translated by Kathleen McNerney

I SI (FRAGMENTS)

V

I

si la mort...

¿Qui no ens dirà qui lliga,
 qui deslliga i relliga
 a les contradiccions
 que sense veure'ns ens aplanen
 i fereixen
 les tensions dels filaments malèfics
 que van tibant
 la mort i que li donen
 aquest aprimament de full inútil,
 aquest no tenir pes?

Avui la mort és mort, és vent d'acer
 vent fals, i xiula.

Ens embruta el matí dolorós
 amb sarcasmes,
 ens soterra
 dins d'un rec mal rentat de ferralla.

Serpentina extraviada d'un
 carnestoltes de febres,
 del nostre coll, fa un joc.

Cadenat
 greu, ens deixa muts. Darrere nostre
 ens torna els panys gegants,
 minúscules les portes de sortida
 i amb un glop d'aigua borda
 ens nega
 inventant-se cascades
 de fel,
 de carn que esdevé freda. No assoleix
 mai la son

AND IF (EXCERPTS)

V

And

if death...

Who won't tell us who binds,
who unbinds and rebinds
the contradictions
that without seeing us flatten
and wound
the tensions of the evil filaments
that keep on tightening
death and give it
that flatness of a useless leaf,
that weightlessness?

Today death is death, it's a steely wind
a false wind, and it whistles.

It dirties our painful morning
with sarcasms,
it buries us
in an uncleansed ditch of scrap iron.

Streamer lost
from a feverish carnaval,
it plays with our necks.

Chained
grave, it leaves us mute. Behind us
it turns giant locks,
the exits are minuscule,
and with a sip of bad water
it turns us down
inventing bitter waterfalls
of flesh that turns cold.
It never really gets to sleep

ni la madura, dura, esperança
de les pedres. Avui la mort és mort
d'estrips de foc, té l'absoluta
nuesa de l'exili,
és el no-res i l'absència de címbals,
un fum de pètal consumit sense rosa.
I no té nom, no.
Ni temps ni geografia.
Contrafil del món foll que inventa dits
de plata
mal teixits d'inventaris
que amb un cop sol,
ceguen la saba a tots els cants.
Sobre pentàgrames de pols, amb fang,
amb gleves,
qui voldrà escriure mai el mot
primer
i l'únic.
Qui lliga, qui deslliga i relliga
les contradiccions dels huracans
les fòrmules
amb vibració d'àspid
dels dits
que fan la mort tan sense pes
tan sense cap,
tan sense pensament, tan mort.
Que fan la mort
tan viva.

nor does it attain
the mature, lasting hope
of stones. Today death is dead
of bits of fire, it has the absolute
nudity of exile,
it's nothingness and the absence of cymbals,
the smoke of a petal consumed without its rose.
And it has no name, no.

Neither time nor geography.

Conterfilament of the crazy world that invents
silver fingers

badly woven of inventories
that with a single blow
dry the sap out of all the songs.
On pentagrams of dust, with mud,
with clods
who would ever like to write the
first word,
the only word.

Who binds, unbinds and rebinds
the contradictions of hurricanes,
the formulas
with the aspid vibrations
of the fingers
which make death so weightless
so headless,
so thoughtless, so dead.
Which make death
so alive.

VI

I

sastre,
 no vulguis amb les dents
 retallar-me, cada vegada més,
 aquest vestit que em manca.
 Tot el pes de la roba t'he donat
 i el pes de l'ànima. Avui
 em sento estreta dintre el cos
 i la pell de les mànígues
 m'ofega els braços
 Deixa
 que un floc,
 sense lligar-lo, em gronxi
 el cor que es glaça amb els teus fils
 escassos, breus, d'aranya.
 Fes que el sol em repassi
 les costures desfetes,
 que s'apedacin les cicatrius
 de les embastes de l'amor. No em facis
 sargits,
 si veus forats,
 que tastin el blau fosc, la densitat
 obscura del que ens manca.

I

no em pleguis més.
 No em vull desar a l'armari,
 no em posis a les lleixes dels ex-vots,
 o en un navili fet de llauna.
 Els violins de les onades
 i els palets
 encara saben esquitxar-me
 amb el so decadent d'una estranya
 ruixada.

VI

And
tailor,
don't try to cut with your teeth,
more and more,
that dress I miss.

I've given you all the weight of the clothes
and the weight of the soul. Today
I feel too tight in my body
and the skin of the sleeves
smothers my arms.

Leave
a sail
unfastened, so it can swing
my heart which freezes with your
scarce, short threads of a spider.

Let the sun iron
the undone seams,
piece the scars of love's basting back together.

Don't mend,
if you see holes,
let them taste dark blue,
the dark density of what we miss.

And
don't fold me any more.

I don't want to keep myself in the closet,
don't put me on the shelves with religious souvenirs,
or in a tin ship.

The violins of the waves
and the pebbles
still know how to splash me
with the decadent sound
of a strange drenching.

Cus-me.

I,
per a la nit,
encén-me, coordina'm
amb tots els fils de colors tendres.
I, si és que pots,
de dalt a baix, adoba'm.
No em deixis encongida, nua,
xopa d'ombra.
Si cal,
fes-me més alta o fes-me breu,
o estira'm fins als núvols
i
posa'm
com un botó de síndria a cada galta.
Al pit no em facis traus
ni pinces, ni punxades,
no permetis que
amb un repunt, m'esquerdi
la cremallera negra d'un vell
enterramorts
i tanca-hi
les tisores roents,
aquelles grans tisores que refreden.
Sí tanca-les-hi ben fort, avui,
demà, demà passat i l'altre.
Abans que amb l'egarrifament
del dol, del gel
no em cremin.

Sew me.
And
at night
light me, coordinate me
with all the threads of tender colors.
And if you can
tan me from head to foot.
Don't leave me shrunk, nude,
soaked in shadow.
If need be,
make me taller, or shorten me,
or stretch me to the clouds
and
put
a button of watermelon
on my cheeks.
Don't put holes in my chest
nor pleats, nor pins,
and don't let a stitch
crack my black zipper
of an old gravedigger
and close those gnawing scissors,
those great scissors that chill.
Yes, close them tight, today,
tomorrow, the day after tomorrow and the day after that.
Before, with their chill
of mourning, of ice
they burn me.

X

I

cada paraula dita és un oblit.
 Cada llengua que es mou, una passera
 damunt d'un riu perdut. Només bromera.
 Asseguts a la sorra de la nit,
 no podem escoltar res més que el crit
 del martell que es fa mall i la primera
 nota del gall que galleja darrera
 l'estranya visió del món ferit.

Si ens fem lleons, ens estiren la pell.
 Noces de sal ens despullen l'anell.
 A dins la pedra ens cremen per la calç.
 Si pugem —blat— ens fan caure amb la falç.
 ¿I si eixalats de cor i de cervell
 un dia aconseguim fer-nos ocell?

XI

I

sempre neixen parets damunt del fil
 i dalles dins de l'ombra. Cada veu
 d'aigua va disfressada, no sabeu
 si la infantesa us torna. De perfil,
 direu mentides, cent vegades, mil.
 Retardareu els mots amb el correu,
 fareu les ratlles tortes i el conreu
 del cos cada vegada més subtil.

Les tempestes a dins dels quatre murs
 amb un vaivé de pèndol desfaran
 batecs incerts, ordinadors segurs.

X

And
every spoken word is a forgetting.
Every moving tongue, stepping stones
over a lost river. Just foam.
Seated on the night sand,
we can only listen to the cry
of the hammer that becomes a maul and the first
note of the rooster who crows behind
the strange vision of the wounded world.

If we become lions, they stretch our skin.
Salt weddings strip off our ring.
Inside the stone, the lime burns us.
If we grow, like wheat, the sickle fells us.
And what if, with our heart and brains clipped
we succeed in becoming birds one day?

XI

And
walls are always born atop the thread
and scythes in the shadow. Each voice
of water is disguised, you don't know
if your childhood is coming back. In profile,
you'll tell lies, a hundred, a thousand times.
You'll slow down the words with the mail,
you'll make crooked lines and the crop
of the body more and more subtle.

Storms inside the four walls
will undo with the swing of a pendulum
uncertain throbs, sure computers.

Boira de neu sobre cabells madurs
us podrà dir, potser, que una hora és gran
i que la sorra és feta de futurs.

Felícia Fuster

I encara

València: 3 i 4, 1987.

Mist of snow on mature hair
could tell you, perhaps, that an hour is long
and the sand is made of futures.

Translated by Kathleen McNerney

I QUÈ DIEU (FRAGMENTS)

IV

I

què feu vosaltres?

Jo

sóc vulnerable. No recordo
ni on pasturen els bous, ni aquelles margarides
que esfullaya. M'han lligat
a la troca de llana on no es posen mai fites.

Els carrerons

per on no vull anar, sembla que se m'arrapin.
No busco el passatems
del contratems, ni el temps de les tempestes.
Ni l'escullera per rebotre-hi
l'escuma que m'han fet. Per recolzar-me,
no vull res més que el breu diumenge d'una galta.
Sola he trobat
el vent, el cel desert,
el desert sense cel on tot s'asseca, fins
la llàgrima
espessa que no es vol
deixar caure.

I jugant jugant,

sempre jugant a saltamots, a torçavides
escrostonades, i a ponts nous, a fondre
frases i estacions,

a desequilibrar retalls de món i mans
sense balances,

mai no he pogut conèixer
el llibre escrit amb el pols de la calma. I
vosaltres, darrerament,
¿què heu fet? ¿I què feu
ara? No us sento el gust ni us veig.

AND WHAT DO YOU SAY (EXCERPTS)

IV

And
what are you doing?
I
am vulnerable. I don't remember
where the oxen pasture, nor those daisies
I used to pluck the leaves off. They've tied me
to the wool skein where no boundaries are ever put.
The little streets
where I don't want to walk always seem to snatch me away.
I'm not looking for the passtime
of the contretemps, nor the time of the storms.
Nor for the break water to toss
the foam they've made of me. To rest,
I only want the short Sunday of a cheek.
Alone I've found
the wind, the deserted sky,
the desert without sky where everything dries out,
even the thick tear
that doesn't want to fall.
And playing, playing
always playing at word-jumbling, at life-twisting
laid bare, and at new bridges, at melting
phrases and seasons,
at unbalancing remnants of the world and hands
without balances,
I've never been able to know
the book written with the dust of calm. And
you, recently,
what have you done? And what are you doing
now? I don't hear your joy nor do I see you.

Algú,

potser sense adonar-me'n, m'ha pintat al front
el traç d'una grotesca mascarada. Ja.

I ja no veuré res.

¿I què faré dels ulls que no em podran encendre,
ni em portaran fruita ni sal ni la claror
dels astres ni cap nom?

Barrada endins, hauré de despertar
i fortament aprendre, les venes,
els pulmons, el dol, les palmes,
les oscil.lacions,
els corrents
que us poden negar el cor. I la madura,
dura inconstància
de les parques.

VI

I el sí

I el no.

I tot a la vegada.

Amb la tendressa del pa dolç més dolç,
la duresa del sílex, la dinamita
més amarga. Amb l'aspror
dels camins mai explorats, que hem de fer
sols,
la càlida subtilitat
d'un vol de plomes. Amb l'absència
de l'apaivagament, l'aigua beneita.
Sento la vida com un llibre estult
on em lliga i deslliga
cada pàgina.

Someone

maybe without me realizing it, has painted
the line of a grotesque mask on my forehead. Now.
And now I won't see anything.

And what will I do with eyes that won't be able to light me up,
nor bring me fruit or salt or the brightness
of the stars nor even a name?

Barricaded inside, I'll have to awaken
and learn intensively, my veins,
my lungs, mourning, my palms,
oscillations,
the currents
that could deny you your heart. And the mature,
hard inconstance
of parks.

VI

And

the yes.

And the no.

And all at once.

With the tenderness of the sweetest bread,
the hardness of flint, the bitterest
dynamite. With the harshness
of unexplored roads, that we have to pass
alone,
the warm subtlety
of a flight of feathers. With the absence
of appeasement, the holy water.
I feel life like a stupid book
where each page binds and unbinds me.

No em sé oberta ni closa,
porta
que el pes d'un corrent indomtat
de sentiments, fa batre.
Sóc un tauló cremat, cremat per dintre.
La pèndola
del cor que tot ho allunya, i tot
ho apropa,
m'estira amb garfis
cada dia un tros,
un tros més llarg
de vida
per dibuixar-hi
clarors, formes i el vent
que ha de desfer-les,
llunes de formigueig
i sempre
un vell-nou amor tendre. Fent ziga-zagues
i aquell núvol de sorra que s'aixeca
dins l'aigua
i dins l'aigua es desfa,
la meva sang
avança.
Avança per tots els sentiments
del meu cos sense arestes,
per un si és no és,
per aquell riure intern que us fa viu
i us transforma
i, gronxant-vos, us fa
sonata gronxadissa
frisança
d'un cel únic, enderitat de foc
a l'hora del crepuscle.

I don't know if I'm open or closed,
a door, made to flap
in the untamed wind of sentiments.
I'm a burnt blank, burned inside.
The pendulum
of the heart that makes everything far
and near,
pulls me with hooks
a bit every day
a bit more
of life
to sketch on it
brightnesses, forms and the wind
that has to undo them
moons itching
and always
an old-new tender love. Zigzagging
and that cloud of sand that rises
in the water
and in the water melts away,
my blood
advances.
It advances by all the sentiments
of my body without edges,
for a maybe,
for that internal laugh makes you alive
that transforms you
and sways you, makes you
a swaying sonnet
urging
of a unique sky, entranced by fire
at the moment of sunset.

Voldria
encara ser lingot, medusa
estrella sense puntes
i qui sap
si ho seré.
I voldria ser font.
Potser només sóc núvol.
Potser només sóc aigua.

Felícia Fuster

I encara

València: 3 i 4, 1987.

I'd still like
to be a magnet, a jellyfish
a star without points
and who knows
if I will be.
I'd like to be a fountain.
Maybe I'm just a could.
Maybe I'm just water.

Translated by Kathleen McNerney

I MÉS (FRAGMENT)

VIII

I tot és poc.
 I tot
 no és més que absència.
 I la mort no ho és tot.
 La mort no té color, ni traus, ni abecedaris
 és
 una pinzellada que es desfa
 feta de res, de boira,
 damunt de cada vida.
 No és sutge ni sabó
 ni relliscada
 no és ciment ni benzina que es crema
 ni closca d'ou
 que es perd amb l'ou a dintre.
 La mort no és freda. Sense
 un lleu botzinar, boxeja els dies
 i els va fent caure tots
 gelats com les cortines de caramells
 que l'hivern ens envia. Dempeus
 el temps la veu passar
 i per temptar-la
 li va oferint sofàs i coixins
 i cadires. Però, no.
 Mal domador és el temps, la pell
 i el pols se li estripen.
 I la mort no es refreda, va passant
 al costat d'aquell fred
 que és tan fred i és el fred de la vida.

Felícia Fuster
I encara
 València: 3 i 4, 1987.

AND MORE (EXCERPT)

VIII

And
everything isn't enough.
And everything
is only absence.
And death isn't everything.
Death has no color, nor holes, nor letters
it's
a brushstroke that dissolves
made of nothing, of fog,
on top of every life.
It's neither soot nor soap
nor a slip
it's not cement, nor benzine that burns
nor an eggshell
that gets lost with the egg inside.
Death isn't cold. Without
the slightest grumble, it boxes the days
and knocks them all down
frozen like the curtains of icicles
that winter brings us. On foot
time sees her pass
and to tempt her
offers her sofas, cushions,
chairs. But no.
Time is a bad trainer, skin
and pulse disembowel it.
And death doesn't get cold, it passes
alongside that cold
that is so cold, the cold of life.

Translated by Kathleen McNerney